

GÜNÜN EN GEÇ
SAATİNDE EN
SON HAVADİS-
LERİLE ÇIKAR
HALKGAZETESİ

Sahibi Ve Umumî Neşriyat
Müdürü:
HASAN RASİM US
Basıldığı yer:
VAKİT MATBAASI
Adres: Ankara Caddesi
Vakit Yurdu

1

İTİŞRİN 1939
PAZAR

Numara: 31 Cene: 1
Telefon 23872 Posta kutusu 214

Hitler, Italyadan tavassut istiyor

Bugün Hitlerle temasa
geçen İtalyan hariciye
nazırı niçin çağırıldı?

Alman devlet reisi, beş devlet arasında konferans akdini teklif edecek

SULH taarruzu

Londra ve Parise henüz resmî
bir teşebbüs yapılmadı

Kont Çıyanonun Berlin
seyahatini Fransız gaze-
teleri nasıl tefsir ediyor?

Alman gazeteleri, Sovyet Rusya ile
Almanya arasına bir nılak
sokmanın imkânsızlığını anlatıyorlar

Paris 1 (A.A.) — Havas: Oeuvre gazetesinin manşetinde bildirildiği gibi, bu ana kadar ne Londra ne de Parise sulh taarruzu hakkında hiçbir resmî teşebbüs yapılmamış olmasına rağmen, Fransız matbuatı, Fransız efkârı (Devamı 2 incide)

Italyada askerî faaliyet

Italya-İsviçre hududu,
Brenner geçidi tahkim
ve takviye ediliyor

Bugünkü posta ile gelen İngiliz-
deyili Sketch gazetesi "hususî,"
İtalya'daki siyasi ve askerî son
faaliyetleri şu üç maddede hülâse
etmektedir:

1) İtalyanın Alp kuvvetleri ku-
mandanı general Negri İtalya-
İsviçre hududunun derhal takviye
edilmesine lüzum gösteren bir

plân hazırlıyarak Musoliniye ver-
miştir. İsviçre tarafından İtalyaya
bir tehdit olmamasına rağmen bu
tedbir alınmaktadır.

2) Musolini, Brenner geçidinin
İtalyan tarafını yeniden tahkime
başlamıştır.

3) İtalyan matbuatı, Hitler ida-
resindeki Slovakya'da bulunan Mac-
car ekalliyetlerine sempati göste-
ren neşriyata başlamıştır.

İtalyan Hariciye Nazırı Kont Çıyano, bundan evvelki Berlin ziyaretlerinden birinde, Hitlerle birlikte bir geçit resmini seyrediyor.

Hitler, Alman or- dusuna minnet ve şükranını bildirdi

Varşovaya girişlerini, bir hafta
sürecek bayramla kulayacaklar

Sabık Leh cumhurrelsinin Yugoslav
gazetecilerine beyanatı

«Fransa ve İngiltere, Polonyanın hakları
verilmeden sulhu reddedeeeklerdir...»

Berlin, 1 (Radyo) — Alman
başkomandanlığı tebliğ ediyor:
Yarın Varşovaya çe Modline gire-
cek olan ordunun hazırlıkları so-
na ermek üzeredir. Alman ordula-
rı yarın Varşovaya girecektir.

Garp cephesinde: Dün bir İngi-
liz ve Fransız tayyare filosu Saar-
brük üzerinde uçmuş, Alman avcı
tayyareleri ve dafi topları derhal
harekete geçerek düşmanı uzak-
laştırmış ve on İngiliz, iki Fransız

tayyaresi düşürülmüştür. Çarpış-
mada iki Alman tayyaresi de kaza
ya uğramıştır.

Berlin, 1 (Radyo) — Varşova
halkına yardım temin etmek üzere
(Devamı 2 incide)

Berlin, 1 (Radyo saat 12) —
Almanya tarafından davet e-
dilen İtalyan Hariciye nazırı
kont Çıyano,, bu sabah saat 8
de, rakip olduğu hususî trenle
Münihe gelmiş ve merasimle
karşılanmıştır.

Cıyano, 8,30 da Berline mü-
teveccihen hareket etmiştir.

Salâhiyetli mahafillerden
öğrenildiğine göre Hitler bu
hafta içinde söyleyeceği nut-
kunda yeni sulh teklifleri ya-
pacaktır. Alman Başvekilinin,
sulh imkânlarını müzakere için
beş devlet (Almanya, İngiltere,
Fransa, Sovyet Rusya ve
İtalya) arasında bir konferans
akdini istemesi muhtemeldir.

Siyasi mahafillerde, Kont
Çıyanonun sür'atle Berline
çağrılışı, Hitlerin İngiltere ve
Fransa ile Almanya arasındaki
ihtilâfı hal ve iyi münasebet-
lerin tesisi için Musoliniden
tavassut isteyeceği yolunda
tefsir edilmektedir.

Bugünkü spc
hareketleri
2 inci sayfamızda

DEN SONRA GELEN *Haberler*

Amerika, Nazizmin ve Komünizmin yayılmasını görmek istemiyor

Amerika Cumhurreisi namazı bir nutuk söyledi

Vaşiington, 1 (A.A.) — Cumhuriyetçi partiden reis, bir nutuk söylemiştir. Bu nutukta reis, Amerika'nın bir nutuk söylemiştir. Bu nutukta reis, Amerika'nın bir nutuk söylemiştir.

"Hitler hakkında, Stalin hakkında ve bunların temsil ettikleri fikirler hakkında nefret duyuyoruz. Biz, demokrat bir rejimde yaşayan hür bir milletiz. Biz, nazizmin yayılmasını görmek istemeyiz. Bizler, bu sistemlerin memleketlerimizde yayılmasına mani olmağa azmetmiş bulunuyoruz."

Uzak Şark harbi Japonlar mühim zayıyat verdiler

Cumhuriyet, 1 (A.A.) — Central News ajansının bildirdiğine göre, Hunan eyaletinin şimalindeki muhasemat, 65 kilometrelik bir cephe üzerinde vukua gelmektedir. Burada yapılan muharebeler, Hankov muharebesinden sonra Nançang civarında vukua gelen çarpışmalardan daha şiddetli ve kanlı olmaktadır. Japonların mühim zayıyat verdiği teyit edilmektedir.

Çanga şehri, üç gündenberi durmadan bombardıman edilmektedir. Şehre 200 den fazla bomba düşmüştür. Şehirdeki hasar çok büyüktür. Ayrıca binlerce kulübe de ateş almış bulunmaktadır.

Alman ricalinin kaçırdığı paralar

Bir Alman gazetesi, İngiliz Bahriye nazırından dört sual soruyor

Berlin, 1 (A.A.) — Amerikan gazetecisi Knickerbockerin Alman ricali tarafından yabancı mali müesseselere muazzam paralar konulmuş olduğu hakkındaki ifşaatını bahseden Völkischer Beobachter gazetesi, bu münasebetle Çorçil'den aşağıdaki dört suali sormaktadır:

1 — Knickerbockerin Paris-Soir'daki yazısı çıkmadan evvel bu meselenin Avam kamarasında görüşülmesini nasıl izah ediyorsunuz?

2 — Sizin ve istihbarat nazırı Mac - Millan'ın emri ile Knickerbockerin yazısının Paris-Soir'da çıkmasından evvel Avam kamarası, bu gazetecinin inanılmaz küstahlığından evvel Avam kamarası haberdar edildi mi?

3 — Knickerbocker, Paris-Soir gazetesinde aynı iğrenç mesele ile uğraşırken, niçin bu kirli meseleden bahseden beyannameleri Alman arazisi üzerine atıyorsunuz?

4 — Bu münevverlerin sizin nezaretiniz tarafından ortaya çıkarıldığını hâlâ inkâr ediyor musunuz?

Völkischer Beobachter, bu sualleri sorduktan sonra, makalesini şöyle bitirmektedir:

"Bu suallere sizin yerinize cevap verebiliriz. Knickerbocker, Alman zımmatlarına karşı bu töhmetle ri ilrei sürmek için sizlerin ortaya attığınız bir adamdan başka bir şey değildir."

Musolini Dahilî meseleler etrafında bir nutuk söyledi

Roma, 1 (A.A.) — Musolini, Venedik sarayında, faşist şeflerin önünde, tamamiyle dahilî meseleleri bahis mevzuu eden bir nutuk söylemiştir. Musolini, bu nutkunda, ezcümle, bundan böyle faşist milisinin İtalyan ordusunun bir cüzü olacağını bildirmiştir.

Almanya - Sovyet ıktisadî görüşmeleri

Bir Alman heyeti yakında Moskovaya gidiyor

Moskova, 1 (A.A.) — Sanıldığına göre, Dr. Scsnurre, kalabalık bir Alman ekonomik heyetinin başında olarak pek yakında buraya gelecektir.

Alman - Romen ticaret anlaşması

Berlin, 1 (A.A.) — D.N.B., 1935 Alman - Rumen ekonomik anlaşması hükümlerine göre, Bükreşte yapılmakta olan senelik görüşmeler nihayete ermiştir. Muallakta bulunan bütün meseleler dostane bir surette halledilmiş ve 1 teşrinievvel 1939 dan 30 eylül 1940 a kadar olan müddet zarfındaki ticaret mübadeleleri tesbit olunmuştur.

EN SON DAKIKA

Şükrü Saracoğlu bu gece Kremline davet edildi

Londra radyosu, 1 (Saat 18) — Moskovadan bildiriliyor: Molotof Türkiye Hariciye Vekili B. Saracoğlunu, von Ribbentropun Moskova ziyareti ile iki gün inkıtaat uğrıyan müzakerelere devam etmek üzere, bu akşam saat 6 da Kremline davet etmiştir.

Askerî heyetimiz Pariste

Londra radyosu, 1 (Saat 18) — Londra'ya gelmekte olan Türk askerî heyeti bugün öğleden sonra Parise varmış ve istasyonda Fransız ve İngiliz askerî erkânı tarafından karşılanmıştır.

Sovyet ve Japon kuvvetleri arasında yeni bir hudut hadisesi

Tokyo, 1 — Röyter ajansı bildiriyor: Hsikyangadan haber verildiğine göre Sovyet ve Japon kuvvetleri arasında yeni bir hudut hâdisesi olmuş, Sovyet nöbetçi gemileri ve hudut askerleri Amur şehrindeki Manço gemilerine ateş açmışlardır. Bu hususta henüz başka bir malumat almamıştır.

Sovyetler Estonya ordusunu kontrollerinde bulunduracaklar

Londra, 30 Tallinden verilen bir habere göre Estonya ile Rusya arasındaki son anlaşması mucibince, Sovyetler Birliği Estonyanın bütün ticaret gemilerini ve ordusunu kontrol altında bulunduracaktır. Siyasi mahafilde bu vaziyet, Slovakyanın Almanya hükûmeti altındaki "himaye", şekline benzetilmektedir.

Letonya'da Sovyetlerle bir anlaşma yapıyor

Paris, 1 (Radyo) — Rigadan bildirildiğine göre, Letonya (Latviya) hariciye nazırı yakınında Moskovaya gidecek ve Sovyet hükûmeti ile, Sovyet - Estonya anlaşmasına benzer bir muahede aktecektir.

Sulh taarruzu

(Baş tarafı 1 incede) — milletlerinin isteği, istikrarlı ve emniyetli bir sulh vücuda getirmektedir. Öyle bir sulh ki, herkes, tepesinde Hitler efendinin kılıcını hissetmeden çalışsın ve yaşayabilsin...

CIYANONUN BERLİNİ ZİYARETİ KARŞISINDA ALMAN GAZETELERİ

Berlin, 1 (A.A.) — D. N. B.: Gazeteler bu sabahki yazılarında bilhassa Raystag toplantısı ve Kont Ciononun Berlini ziyaretile meşgul olmaktadır. Gazeteler bunlara dair haberleri büyük manşetler halinde veriyorlar. Gazeteler ayrıca Alman - Rus antantının akislerini ve bu antant karşısında garp devletlerinin hattı hareketini de bahis mevzuu yapmaktadır.

Berlin Börsen Zeitung, diyor ki: "İngilizbaşvekilli pazartesi günü Avam Kamarasında beyanatta bulunacaktır. Demek oluyor ki, İngiliz devlet adamlarının, Fransız müttelikleri ile görüşmek ve halen üzerlerine gökmüş bulunan mesuliyeti düşünmek için pazartesiye kadar vakitleri vardır."

General Makenzen Orduya intisabının 70 inci yılı kutlulandı

Berlin 1 (Hususî) — General fon Makenzenin orduya intisabının yetmişinci renesi kutlulanmış, şimdiki başkumandan fon Brayçik kendisine bir tebrikname göndermiştir.

Seyhan barajının temeli atıldı

Adana, 1 (A.A.) — İhzaî inşaatı biten Seyhan barajının bugün merasimle temeli atılmıştır. Bu münasebetle sular umum müdürü Nafia vekili namına bir nutuk söyleyerek başlanımsı olan işin büyük ehemmiyetini tebarüz ettirmiştir.

SPOR

Fener Galatasaray 1-0 yendi

Bugün Kadıköy stadında yapılan lig maçında Fenerbahçe Galatasaray 1-0 mağlûb etmiştir. Oyunun birinci devresi 0-0 beraberlikle bitmiş, ikinci devrenin 15 inci dakikasında Galatasarayın yaptığı bir golü hakem ofsayd ad etmiştir.

Oyunun 25 inci dakikasında Fener muhacimlerinden Basri Galatasaray müdafileri tarafından 18 çizgisi dışında hatalı bir şekilde durdurulmuş ve verilen frikik cezasını Esad güzel bir şutle Galatasaray kalesine göndermiştir. Kaleci Osman topu iyi bloke edemediğinden elinden kaçan topa Rebil yetmiş ve maçın yegâne golü bu şekilde olmuştur. Maça takımlar şu kadrolarla çıkmışlardır:

Fenerbahçe: Cihad - Lebib, Faruk - Mehmet Reşat, Ali Rıza, Fikret - Küçük Fikret, Basri. Yaşar, Esat, Rebil.

Galatasaray: Osman - Faruk, Salim - Celâl, Enver, Esfak - Sarafim, Buduri, Cemil, Salâhaddin, Süleyman.

Vefa Beykozu 3-2 yendi

Bugün, İstanbul bölgesi lik maçlarına Taksim, Kadıköy, Beşiktaş ve Süleymaniye stadlarında başlandı.

Taksim stadında KURTULUŞ 2, ŞİŞLİ 2.

Taksim stadında: Üç maç vardı. İlk maç bu sene resmi teşkilâta girmiş olan gayri federelerin en kuvvetli takımlarından Şişli ile Kurtuluş arasında oynandı.

İkinci kûmeden olan bu oyun 2 - 2 beraberlikle bitti.

ALTINTUĞ 1, SÜLEYMANIYE 1.

Bu staddaki ilk birinci kûme maçı Süleymaniye ile Altıntuğ (Eski Kasımpaşa) arasında idi. Oyunun birinci devresi 1 - 0 Altıntuğun üstünlüğüyle bitti. İkinci devrede Süleymaniyeliler bir gol atarak beraberliği temin ettiler.

VEFA 3, BEYKOZ 2

Günün son ve en mühim maçı Beykozla Vefa arasındaydı. Takımlar geçen seneden malûm olan en kuvvetli kadrolarıyla sahaya çıktılar. Oyun iki tarafın da hızlı hamleleriyle başladı. Birinci dev-

tabii olarak aynı zamanda Sovyetler birliğine karşı da bir tecavüz hareketi teşkil edecektir.

3 — Alman - Rus ekonomik programı üç sene sürecek abluka harbi nazariyesini altüst etmiştir.

4 — Muazzam Rus imparatoru ile birlikte garp devletlerine karşı yaptığı sulh teklifile sulh azmini sarıh ve samimi bir surette isbat eden bir memleketle sulh düşmanıdır diye harp etmek imkânsızdır.

Völkischer Beobachter gazetesi diyor ki:

"Almanya Polonya harbi ile hakkını kazanmıştır, şimdi de Sovyetler birliği ile beraber sulh için mücadele etmektedir. Milletler sulh istiyor, fakat söz hükümetlerindir. Bu hükümetler, ise, manasız sebeplerle, milletlerini imparatorluklarını tehlikeye koyacak olan bu sergüzestten vazgeçmek istemiyorlar."

re sonlarına kadar Beykozlular 2 - 0 üstünlüklerini devam ettirdiler. Son dakikalarda Vefahlar kornerden bir gol attılar.

İkinci devre başladıktan biraz sonra Vefahlar bir penaltı cezasından beraberlik sayılarını da kazandılar. Bu gol Beykozluların maneviyatını çok kırdı; oyunlar bozuldu ve beş on dakika sonra Vefahlar üçüncü gollerini de atarak galip çaziye geçtiler. Oyun da böylece geçen senenin millî kûme takımı Vefanın galibiyetile bitti.

Şeref stadında Bugün Şeref stadında ilk müsabakayı Eyüple bu sene teşkilâta yeni giren Demirspor takımları yaptılar. Eyüp takımı çok güzel bir oyundan sonra 4 - 0 galip geldi.

Müteakiben İstanbulsporla Hilâl karşılaşlar.

Oyun, İstanbulsporun soldan bir hucumuyle başladı. Şeref stadını dolduran binlerce spor meraklısı, güzel ve zevkli bir maç seyrettiler. Neticede oyun İstanbulsporun 5 - 1 galibiyetiyle nihayet buldu.

Üçüncü karşılaşma Beşiktaş - Topkapı takımları arasındaydı. Maçı sıfıra karşı 12 gol atarak Beşiktaş kazandı.

Hitlerin orduya şükranı (Baş tarafı 1 incede) bugün bir kızılhaç treni gönderilmiştir. Trende halka verilecek gıda maddeleri, ilaç, sıhhi ve tıbbî malzeme bulunmaktadır. Varşova civarında büyük sahra hastaneleri kurulmuştur.

Londra, 1 (Hususî) — Berlin'den bildiriliyor: Hitlerin emri üzerine, ordunun Varşovaya girişini kutlamak için yarından itibaren bir hafta bütün Alman şehirleri bayraklarla donatılacaktır.

Belgrad, 1 (A. A.) — Polonya sabık resiscumhuru B. Moscicki, dün akşam Subotikada Yugoslav hududunu geçmiştir. B. Moscicki, Parise gitmektedir.

B. Moscicki, gazetecilerin suallerine cevaben, kısa bir beyanatta bulunarak yalnız şunları söylemiştir: "Polonyanın bütün hakları ve riimeden evvel, İngilterenin ve Fransanın yapılan her türlü sulh tegebbüslerini reddedeceğinden eminim."

HITLER ORDUYA MINNET VE ŞÜKRANINI BİLDİRDİ

Berlin, 1 (A. A.) — B. Hitler, başkumandan sıfatile ve Polonya seferinin nihayetlenmesi münasebetile, dün akşam harekâtı idare etmiş olan yüksek kumandanları, mareşal Göringi, amiral Raederi, general Branchitchi, general Keiteli ve diğer kumandanları kabul etmiştir.

Hitler, general ve amirallere teşekkür etmiş, general ve amiralleri ordu ve donanmaya minnettarlığını bildirmeye memur eylemiş ve kendilerine nişanlar vermiştir.

İngiliz tayyareleri Zigfrid hattının esrarını öğrendiler

Almanyanın kararı

İngiliz ticaret gemileri ihtarsız batırılacak

Buna gösterilen sebep, İngilizlerin ticaret gemilerine top koymalarıdır.

Londra, 1 — İngiliz ticaret gemilerine top konduğundan bunların harb gemisi addedileceği ve haber verilmeden tahtelbahirler tarafından batırılacağı Berlin radyosu tarafından negredilmiş tir. İngiliz ticaret gemilerine top konduğu doğru değildir. Maama- fih İngiltere bahriye nezareti bu tebliğden vapurları haberdar ederek tedbirli bulunmalarını bil- dirmiştir.

Alman gazetelerine göre
Berlin, 30 (A. A.) — Alman a- jansı bildiriyor:

Essener National Zeitung ve Berliner Börsen Zeitung gazete- leri İngiliz bahriye nazırı Çurçil tarafından bildirilen ve ticaret gemilerinin teslimine dair olan tedbirden bahsederek bu suret- le teslim edilecek geminin huku- kan bir harb gemisi telâkki edi- leceğini ve bunlara gelecek za-

rardan geminin mensub olduğu hükümetin mes'ul olacağını ve Alman gemilerinin her darbeye bir darbeyle mukabele edecekle- rini yazıyorlar.

ALMANLARIN TEVKİF ETTİ Gİ DANI MARKA GEMİLERİ

Kopenhag, 30 (A. A.) — Zira- at tr-hsulleri yüklü olarak İngil- tereye gitmekte olan iki Dani- marka vapuru dün akşam bir Alman harb gemisi tarafından tevkif edilerek muayene için bir Alman limanına sevk edilmiştir.

Kopenhag, 1 (A. A.) — Üçüncü bir Danimarka vapuru, Alman harb gemileri tarafından tevkif edilerek bir Alman limanına sevk edilmiştir. Ziraat mahsulâtı yüklü dördüncü bir geminin de tevkif edilmiş oldu- ğu çok kuvvetle muhtemeldir.

Top mevkileri ve yollardaki tuzaklar tayin edildi

Alman topçuları, çok alçaktan uçan İngiliz tayya- relerini Alman tayyaresi sanarak selâm vermişler!

Londra, 1 (A. A.) — Röyter bil- diriyor:

Krallık hava kuvvetleri pilotla- rı, İngiliz umumî karargâhı ile Fransız umumî karargâhına Zig- frid hattının son derece müstah- kem olan mıntikalarının ekserisi- ne ait bir çok malûmat ve dikkate şayan fotoğraflar getirmişlerdir. 600 kadem irtifadan uçan pilotlar garpta Almanların müstahkem hattı boyunca birçok mil katet- mişler ve toprakların bulunduğu nok- taları tayin etmişlerdir.

Pilotlar tankların gizlenmekte oldukları tuzakları ve en mühim münakalat hatlarının iltisak nok- talarında birer ağ vazitesi gören tuzakları da meydana çıkarmışlar- dır.

Ekseriyetle birbirile karşılaşan istikşaf uçmaları, hududu müker- reren geçmişler ve nihayet pilotlar binlerce kilometrelik arazinin fotoğraflarını almaya muvaffak ol- muşlardır.

Tayyarelerden hiçbir, düşma- nın ne toprakları ne de tayyareleri ta- rafından taarruza uğramış de ğil- dir. Çünkü tayyarelerimiz çok al- çaktan uçtuklarından Alman top- çuları bu tayyareleri Alman tay- yareleri zannetmişlerdir. Bir Al- man bataryasının efradı tayyare- lerimizin çıkardığı gürültüyü du- yunca bunları Alman tayyareleri imiş gibi selâmlamıştır.

Paris, 1 — Garp cep hesi hare- kâtı hakkında Fransız menbala- rın şu haberler veriliyor

"Fransız askerleri cephenin ye- tiyi umumiyesi üzerinde kazan- lan mevzileri tahkim, Almanlar i- se, bütün diğer cepheelerde olduğu gibi, hatların ilerisine mutattan biraz fazla ve fakat büyük bir ih- tiyatsız keşif devriyeleri gönder- mekle iktifa etmişlerdir.

Alman faaliyeti bilhassa Visem- bourg mıntakasinda görülmüştür

Bu bölgede devriye faaliyeti açık bir surette hedef tayini teşebbüsü mahiyetini almış ve bunu topçu ateşi takip etmiştir..

İngiliz tayyarelerinin faaliyeti

İngiliz hava nezaretinin bildir- diğine göre "İngiliz hava kuvvet- leri, Almanya üstünde yeni istik- şaf uçuşları yapmış ve bu uçuşlar muvaffakiyetle tetevvüc etmiş- tir.

Garp cephesinde, düşman top- rakları üzerinde çok yükseklerde hava muharebeleri vukubulmuş- tur..

Fransız resmi tebliği

Paris, 1 (A. A.) — Resmi teb- liğ: Düşman topçu kuvvetinin Moselle mıntakasındaki harekâtı, bataryalarımızın mukabil faaliyet- leri ile tardedilmiştir. Her iki ta- raf geniş mikyasta tayyare faali- yeti göstermiştir.

General Kâzım Orbay Londraya gitti

İngiliz ajansı Londrada Askerî, iktisadî ve malî anlaşmalar müzakere edeceğini bildiriyor

Kont Çıyano Berinde neler görüşecek

Londra, 1 — İtalya hariciye nazırı kont Çıyano bugün öğleden sonra Berinde beklenmektedir. Kont Çıyano dün akşam saat on sekizde hususî trenle Romadan Berline hareket etmiştir.

İtalyan hariciye nazırını Al- man hükûmeti davet etmiştir.

İngiliz ajansına göre Çıyanonun Alman hükûmetinin daveti üze- rine Berline hareketi haberi, Londrada alâka ile karşılanmak- tadır. Birçok mahfillerde bu zi- yaretin dünkü Moskova tebliğün- de, iki âkit tarafın harbi durdur- mak için icabında "diğer dost devletler", le mutabik olarak bir- likte yapabilecekleri müsterek gayretlerle alâkadar olduğu zan- nedilmektedir.

Londra, 30 (A. A.) — Röyter ajansının diplomatik muhabiri, Or- general Kâzım Orbayın riyaseti altında bulunan Türk heyetinin büyük Britanya ile Türkiye ara- sında askerî, iktisadî ve malî an- laşmaları müzakere etmek üzere Londraya hareket ettiğini bildir- mektedir.

Heyet, önümüzdeki haftanın or- tasına doğru Londraya muvasalat edecektir.

Orgeneral Orbay, Türkiye ve- rilecek silâh ve mühimmat mesa- ilini ve Türkiye ile İngiltere arasın- da bilâhare aktolunan malî anla- şmaları müzakere etmek üzere bir- kaç hafta evvel Londraya gelmiş- ti. Bu sefer, tahmin olunduğuna göre, orgeneral Orbay, bu mesele- lerin müzakeresini daha ileri gö- türmek üzere Londraya gelmekte- dir.

General Kâzım Orbay evvelki akşamki Semplon ekspresile bura- dan Londraya hareket etmiştir.

Hariciye Vekilimizin Moskovadaki temasları

Müzakerelere tekrar başlanacağı bildiriliyor

Moskova, 30 (A. A.) — Havas bildiriyor: Saracoğlunun von Ri- bentrop ile Selterin ikametleri do- layısıyla bu "aa uğrılan görüşme- cağı bildirilmiştir.

İngiliz ve Fra- mûmessillerile siyasi

Moskova, 30 (A. A.) — vter bildiriyor:

Saracoğlu bu akşam İngiliz yük elçisi ve Fransız maslahatçı zarı ile görüşmüştür.

Şimdiye kadar alınan malûmat Türkiye hariciye vekilinin çarşam- ba günündenberi Molotofla görüş- mediği merkezindedir.

Türk - Sovyet müzakereleri va- ziyeti hakkında hâlâ hiçbir ma- lûmat yoktur.

Burada mevcut malûmata göre Saracoğlu bugün Molotofu görme- miştir.

Ödemiş'te sel felâketi

Hasarat hakkında yeni malûmat alındı

İzmir, 1 — Dikilide dün üç zel- zele daha olmuştur.

Ödemişin Birgi nahiyesinde yağ- murlar yüzünden ileri gelen hasa- rat hakkında yeni malûmat gel- miştir. Nahiye merkezinde 44 düğ- kân, 4 kahve, 3 fırın, 1 han, 3 değirmen ve üç köprü yıkılmıştır.

Çay mecrasının iki tarafında bulunan meyve ve sebze bahçeleri ve kavaklıklar mahvolmuştur. Za- rar ve ziyan 200 bin lira tahmin edilmektedir.

Sel yüzünden boğulanlar şunlar- dır:

Kahveci Sadettin oğlu Mehmet Uçargelik, Fırıncı Raşit Kumas, Mustafa Çavuş, Karaova köyü' den Halim karısı Fatma, de Birginin küçük avılcık ke iki de 12 ev, 10 dam, bir ka' bir fr- dükkân tamamen yıkı' harap rıp ve köy camisi beydağ nahi- olmuştur. Ödemiş'te küçük Menderes yesi dahilindeki bedon köprü- üzerinde bul' amıştır. Tire kaza- nın ortası mahsulü yüzde beş- sında pe' mıştır. Ölen hayvan zarar her tarafta çoktur.

İngiliz ajansı Besa- rabya meselesini gene- ortaya atıyor

Romanya Hariciye Nazırının Moskovaya gideceği haberleri tekzip edildi

Moskova, 30 (A. A.) — Röy- ter ajansı bildiriyor:

Moskovadaki Romanya mahfil- leri Romanya hariciye nazırı Ga- fencunun yakında Moskovaya mu- vasalatına intizar edildiği hak- kında yabancı memleketlerden verilen haberleri yalanlamak- tadırlar.

Romanya göre
Roma, 30 (A. A.) — Röyter bildiriyor:

Gazeteler ve radyolar Sovyet- ler birliğinden bahsederken artık "Sovyet" tabirini kullanmamakta ve bu memleketi sadece totaliter bir devlet olarak telâkki etmek- tedirler.

İtalya, "Balkan barış grupunu,, daima bir vilâyeti olarak telâkki etmiştir ve Sovyetler birliği "Panslav blokunun,, başına geç- meyi istihdaf ettiği takdirde İtal- ya nüfuzu büyük bir akamete- layedecektir.

Besarabya
Şimdilik alâka Rus - Türk mü- zakereleri üzerinde toplanıyor. Besarabyanın çok geçmeden Sov- yetler birliği tarafından yutula- kat Macaristanın tehlikeye gire- her ne olursa olsun, Balkanlarda Rus nüfuzunun artması şüphe ve endişeler uyandırıyor.

İtalyan milleti bitaraflık istiyor

Aynı zamanda, İtalya gibi ka- tolîk olan bir memleket Rusya bahsinde çok hassastır ve Leh yurdunun Sovyetleştirilmek üzere olduğu hakkındaki haberler bura- da derin bir intiba hâsıl etmiştir.

Hulâsa harb, İtalyanın Afrika- daki emellerinin tahakkuku uğ- runda kolay bir vasıta olmadığı için arzu edilmemektedir. Bunun- la beraber bu emellerin musliha- ne usullerle tatmin edilememesi için de bir sebep görülmüyor.

Gene Besarabya

Londra, 30 (A. A.) — Röyter ajansı bildiriyor:

Sovyet hükûmetinin derhal as- kerî hareketlere geçmek sureti- le Almanya yardım etmesi vaad- di ihtimalini tetkik eden Röyter ajansının askerî mütehassısı bu takdirde böyle bir hareketin Be- sarabya istikametinde olabilece- ğini kaydediyor.

Kızıldorunun her hangi diğer bir hareketine halen imkân bu- lunamaz. Askerî mahfiller Hin- distanın şimal - batı hududundan askerî bir taarruza uğramasını ve garb cephesinde bir Rus yar- dımı imkânını imkânsız görmek- tedirler.

1939 Harbinin yedi sene evvel ölen en meşhur sıması!

Bugünlerde ismi, bilhassa garp cephesinden gelen haberlerde, pek çok geçtiği, gazetelerin hergün bir kaç yerinde görüldüğü halde kendi- si bilinmiyen şahsiyet kimdir? de- nilse ne cevap verirsiniz?

Maksadımız bilmece sormak ol- madığı için derhal cevap verelim: Majino!

Fransanın garp hududunu müda- faa eden istihkamlar, bu hattın in- şasını ilk defa düşünen adamın Andre Majino'nun ismini taşıyor. Fransızlar kadar İngilizlerin ve hattâ Almanların bile takdirle an- dıkları bu adamdan bir iki satırta bahsetmek çok görülmese gerektir.

Andre Majino 1877 de Pariste doğmuştur. Yüksek tahsilini hukuk ve siyasi ilimler mektebinde yap- mış, 1905 de Cezair umumî valili-

ğinde yüksek bir vazifede bulun- muş, şimali Afrikada kendisini çok sevdirmiştir.

1910 da mebus intihap edilerek siyasi bayata atılmış, Milli müdafaa işleriyle alâkadar olmuş, 1913 de Dumerg kabinesinde harbiye neza- retli müsteşarlığına getirilmiştir.

1914 de, Fransa umumî harbe gi- rinci, mebusların askerlikten mu- fiyeti hakkından istifadeyi reddede- rek, asker olmuş ve 44 üncü piyade alayında bir nefer sıfatla harp et- miştir.

Cesareti, soğukkanlılığı ve va- tanperverliği sayesinde süratle on- başılığa ve bir müddet sonra da çavuşluğa terfi etmiştir. Bu esnada bir "gönüllü keşşaf", ekibi teşkil etmiş, cepheye en tehlikeli mın- takalara atılmakta tereddüt etmemiş- tir.

Verdun harplerinde surette yaralanarak bir bacağı kaybetmiş iyileşip hastaneden çıktıktan sonra ancak iki bastonla yürüyebilir bir halde cepheye idemeyeceği için parlamento ha- tına dönmüştür.

1922 de jüncü Puankare kabine- sinde har- zı olmuş, bu va- zifede 24 senesine kadar kalmış- tir. Andre Majino, Fransanın Al- tıncı hududunda, Alman istilâsı- na manî olmak üzere muazzam bir müstahkem hat inşasını işte o sıra- larda ortaya koymuş, fakat bu fikri ni o zaman mevkii tatbîke muvaf- fak olamamıştır.

Nihayet 1929 senesinde, ikinci defa harbiye nazırı olduğu vakit fikrini kabul ettirmek imkânını bulmuş, parlâmentodan garp hudu- dunda müstahkem mevkiler inşası için muazzam tahsisat almağa mu- vaffak olmuştur.

Andre Majino 1932 senesi 7 kâ- nunusânisinde, başlattığı istihkâm- ların tamamlanmasını göremeden ölmüştür. Cenaze merasimi fevka- lâde parlak olmuş, Kاتفalkının et- rafında, umumî harpte bir nefer, onbaşı ve çavuş olarak hizmet etti- ği 44 üncü piyade alayına mensup askerler, alay sancâğıle nöbet bek- lemishlerdir. Cenaze merasiminde üç mareşal, Peten, Liyote ve Franşe Despere bulunmuşlar, dini âyini umumî harpte zabıt iken sonradan apaz olan kolonel Depine yapmış- tir.

Andre Majinonun mezarı, ölü- münden sonra kendi ismini alan müstahkem hattın civarında Rövin yi mezarlığındadır. Majino bugün Fransızların milli bir kahramanı derecesine yükseltilmiş bulunmak- tadır. — K

Majino Kimdir?

1939 Harbinde Avrupa

Londralı kadınlar "Rols Roys,, otomobili yerine Bisiklete biniyorlar!

Sinemalar açıldı ve futbol maçları başladı—İngilizlerin soğukkanlılığı ve Fransızlarla aralarındaki fark —Tayyare gemisinin battığı nasıl haber verilir? —Gazeteler gene eskisi gibi çok sayfalı —Benzin sarfiyatını azaltan moda

Zehirli gaz maskesinden bir türlü ayrılmayan idam mahkûmu!

uyor:

Londradan bir buçuk mil. Sakinlerin nakledilmiş yonu başında, gündüzün eski bulunañan hemen hemen hiç canlı kaybetmiş değildir. Buna babil geceleri tayyare hücruna karşı alınan tedbirler o kadar sıkıdır ki sokaklarda yürümek âdeta el yordamıyla mümkündür, denilebilir. Paristen gelenler, Parislilerin şehrin karanlığından şikâyet etmekte haklı olmadıklarını, Londranın Parise nazaran geceleri daha karanlık olduğunu söylüyorlar.

Şehrin bazı muntakalarında sinemalar açılmıştır. Ancak, seanslar saat altı ile dokuz arasındadır ve tehlike anında izidham olmaması için salonların tamamiyle doldurulması yasaktır. Ara sıra futbol maçları da yapılıyor. Yarıda at yarışları da yapılacağı ilân edilmektedir.

İngilizlerin soğuk kanlılığı meşhurdur. Bu hasleti 1939 harbinde de kendisini gösterdi. Parise uğrayınız: Herkes bir diplomat, bir erkânıharp kesilmiştir. Hâdiseleri tefsir ve tahlil diplomat ve kumandanları tenkit ederler. İngilizler bunun tamamiyle aksi. Umumi yerlerde şu veya bu şekilde harpten bahsedildiği hiç işitilmiyor. Halbuki Fransada ondan başka bir şey konuşulduğu yok gibidir.

Bu vaziyeti şahit olunan şu sahne gayet güzel anlatmağa kafidir:

Londranın büyük bir lokantasında, bir masanın başında, karlı erkekli hepsi genç on kişilik bir grup oturmuştu. Şaşılma- miydi! Kimse harpten bahset- harbe, Halbuki toplantının ne yapıldı. Şaşkardı ve bu zabıt de gruba da bulunuyordu. İn- kimdi: "Hükûm" grupta da hâ- mı harbiyenin plânı veya erkânı- tenkit etmek bana dü- bana düşen vazifemi yapmak. Her- kes vazifesini yaparsa nele yok.,,

Grup, neşe içinde, yemeği yedi. Kâhveler içildiği sırada, yanlarına bir arkadaşları geldi ve sordu:

— "Courageous,, nedir?
Gruptan birisi cevap verdi:
— Bir tayyare gemisi...
Yeni gelen bu cevabı tashis etti:
— Hayır. Bir tayyare gemisi idi!

Ve İngiliz tayare gemisi Courageous,,un battığı havadisini arkadaşlarına böylece haber verdikten sonra oturdu, garsona bir viski söyledi. Grup, sanki hiç bir şey olmamış gibi, havadan sudan bahse devam etti.

Londrada metropoliten trenleri eskisi gibi işliyor. Palmız bazı ihtiyatî tedbirler cümlesinden olarak bir kısım istasyonlar kaldırılmış ve methalleri kapatıl-

mıştır. Bu sebeple sabah akşam metro güzergâhı boyunca yaya yürüyenler pek çok olmakta ve bunlar bir kervan gibi kafilerle teşkil etmektedir.

İşte İngilizlerin diğer bir meziyetleri burada göze çarpıyor: Herkes birbirini takip etmekte, kalabalıkta itişip kakışmak olmamaktadır. Aynı istikamete giden iki üç yüz kişi sanki bir tabur askerdir. Hiç kimse ağır yürüyüp diğerlerine mani olmuyor, herkesten hızlı gitmek istiyerek sıradan çıkıp intizama da mani olmuyor. İngilizleri burada Almanlardan ayıran bir cihet var: Hareketleri disiplin düşkünü Almanlarda olduğu gibi askervari değildir.

Halktan on kişide beş kişisinin koltuğunda bir gazete var; fakat on beş yirmi sayfalık hakiki bir İngiliz gazetesi... Çünkü Avrupada kağıt sıkıntısı çekmediği için gazetelerinin sahife adedi azaltılmıyan nadir memleketlerden biri de İngilteredir. Halbuki Fransada bile gazeteler iki yaprağa indi.

Londrada şimdi kadınlar — hem de kibar kadınlar — arasında bisikletle yemeği modası çıkmış. Bu modanın çıkmasına sebep, soğuk askere giden zengin bir kadının, biraz da "orijinalite,, olsun diye meşhur, bir terziye gidip kendisine bisiklete binmek üzere bir kostüm ısmarlamasıdır.

Meşhur terziyane bunun üzerine sonbahar modası olarak kalın kumaştan ve pedal çevrildiği zaman açılarak dizlerden yukarısının görülmeye imkân vermeyen biçimde muhtelif bisiklet kostümleri modeli ilân etmiştir. Bisiklete binmeği hatır ve hayallerinden bile geçirmeyen bir çok kadınlar bu ilânları görünce sonbahar modasına uymuş olmak için bisiklet kostümleri ısmarlamışlar, bisikletsiz bisiklet kostümü manasız kaçacağını da düşünerek bisiklete binmeğe başlamışlardır.

Bunun neticesi memleket hesabına hayırlı olmuştur: Benzin sarfiyatı bir miktar azalacaktır.

General Sir Hubert Gough 1914 1918 harbinde, beşinci İngiliz ordusu kumandanı idi. Şimdi 68 yaşında bulunuyor ve muvazaf hizmetinde değildir.

Bununla beraber general memleketi harpte iki boş durmak istememiş ve pasif müdafa işlerinde kendisine vazifesi verilmesini talep etmiştir. Bunu üzerine generale alâkadar olan kam-larca, bir sürü sualleri muamele bir tezkere gönderilmiş, bu suallere vereceği cevaplara göre kendisinin pasif müdafaada istihdam edilip edilmeyeceği bildirilmiştir.

Sualler arasında şöyleleri vardır:

— Kampinge dair malûmatınız var mıdır?

— Çocuklardan anılar mısınız? — Mutbak işleri bilir misiniz?

General, büyük bir ciddiyetle bunlara cevap vermiş, kampinge dair malûmatı olduğunu, çocuklardan hiç anlamadığını, mutbak işlerinden de yalnız alakok yumurta pişirmesini bildiğini kaydetmiştir.

Generalin talebi bu muamele yapıldıktan sonra kabul edilmiş, kendisine şu vazife verilmiştir.

Bir bombardıman olduğu takdirde, bir grup sivil halkın evlerinden en yakın şimendifer istasyonuna kadar gitmeleri işiyle meşgul olmak... Generale bu işte bir doktor kumanda edecektir.

Beşinci İngiliz ordusunun eski kumandanı şöyle demektedir:

— Ben daha geniş hizmetler yapabileceğimi sanıyordum. Fakat, memleketimin şahsını bu kadar olsun istifadeye layık görmesi de benim için bir memnuniyet vesilesidir...

İngiliz generali vaziyeti tam, sportmence karşılamıştır. Yoksa başka memleketlerde aynı vaziyette karşılananların çoğu tahkir edildiklerini ileri sürerek küp- lere binnerler.

Londra, gazeteleri, bir mahkemede geçen garip bir vak'ayı kayd Londra mektubu 3 ediyolar:

Corç Huker isminde bir marangoz, altmış yaşında bir kadını, eakla öldürmek suçuyla muhakeme edilmektedir.

Maznun suçunu itiraf etmiş, fakat cinayeti bir kavgâ esnasında kaza ile olduğu geklinde de tevil yoluna sapmıştır.

Mahkeme müzakereye çekilmiş, biraz sonra kararını bildirmiştir: Katil asılacaktır.

Mahkûm, idam hükmünün okuması tamamlanmış, maznulara mahsus yerden çıkış ve samillere arkasını dönerek idam mahkûmlarına mahsus hücreler giden merdivenleri inmeğe başlamıştır.

Güzide, bunun kim tarafından yapıldığını nereden bilecekti.

Genç kadın, bu oyunu memnuniyetle kabul etmişti. Zennare Cadiya karşı oda kapısını, güzel kollarını açık bulundurmıştı.

Necdet Feridun, artık tecrübe- yi kâfi görmemişti. Bu vak'a ol- masaydı, o gece, Cadi gibi beyaz bir örtüye sarılmadan, başma kukulatayı geçirmeden odasına gitmeye, hakikati itiraf etmeye karar vermişti. Güzide, hayatlarını birleştirmek teklifini memnuniyetle kabul edecekti.

Bütün gün, genç kadına söyleyeceği sözleri düşünüyor, kendisini mazur gösterecek cümleler hazırlıyordu. Bir çok kere bunları değiştirmişti. Bazan soğuk ve tesirsiz buluyor, bazan da çok yavan, çok saçma sapan görüyordu. Fakat, hazırladığı bu cümle- eri, genç kadının kolları arasın- da unutacağını, kalbinin derinliklerinden gelen sözleri söyleye- vereceğini biliyordu.

Halbuki, hayalen kurduğu bu saadet binası, hiç ümitsizmediği, aklından geçmediği bir vak'a yü-

Harp hali dolayısıyla erkekler askere gittiğinden İngilterede taksilerde de kadın şoförler görülmektedir. Yukarıda bu işe ilk defa talip olan genç İngiliz kıızı Miss Not'u görüyorsunuz.

İngilterede şimdi unutilan eşya arasına gaz maskeleri de karıştı. Şurada burada 20.000 den ziyade gaz maskesinin unutulduğu görülmüştür. Bunların üzerinde sahip- lerinin isimleri de yazılı olmadığından iadesi güçleşmektedir.

lamıştır. Fakat işin garibi şurada:

Londrada herkesin zehirli gaz maskesi taşıması mecburidir. Bu cihetle maznuna da bir maske verilmiş, mahkemeye öyle getirilmiştir. Maznun muhakeme esnasında maskeyi yanı başına bırakmıştır. İdam hükmünü dinledikten sonra soğukkanlılığını kaybetmiyerek idam mahkûmlarına mahsus hücreye kendi kendine giden katil, gaz maskesini bıraktığı yerden almağı ihmal etmemiştir. O sırada bunun sebebi soranlara şu cevabı vermiştir:

— Maske taşımak mecburi; insandan para cezası alıyorlar, demiş idam cezası yedim, bir de para cezası vermeğe doğrusu hiç niyetim yok! — K.

1939 Harbinin Resimle Tarihi

Fransaya giden İngiliz askerleri pek şevkli görünüyörlar. Vagonların kaplarına yazdıkları yazılarda "Hitler; geliyoruz! Yoldayız!" kelimeleri okunuyor...

Londrada sokaklara, zehirli gaz mevcudiyetini gösteren yeni âlemler konulmuştur. Yukarıda bunlardan biri etrafında toplanan gençler görülmüyor.

SON DAKIKA'nın ZABITA ROMANI: 14

ESRARENGİZ HAYALET

Yazan: EF.

zünnden ta temelinden yıkılmak tehlikesine maruz kalmıştı.

Yaşlı kadının elmaslarını çalmak, hizmetçi kıızı öldürmekle itham olunacağı nereden aklına gelirdi. Nasıl ihtimal verebilirdi buna?...

Oh! Hakikati söyleyivermek, hakkındaki şüpheleri izale etmek, kendini kurtarmak için kâfi idi. Güzide de, bunu itiraf etmek mecburiyetinde kalacaktı.

Kalacaktı ama kendisini de asla af etmiyecekti. Bu sırrı meydana vermekle, kendi saadetini, kendi eliyle mahvetmiş olacaktı. Bu muhakkaktı...

Şunun bunun diline düşmek, istihzasına maruz kalmak istemez. Sorgu hâkimi bir şey söylemiyordu. Kaşlarını çatmış, dinliyordu.

O, Necdet Feridunu tevkif et-

mek istiyordu. Fakat, mesuliyeti polis müfettişine yükletmek şartı-yla... Meselâ cidden mühimdi, Necdet Feridunu, tevkif etmek salahiyeti dahilinde idi. Fakat, ya bir kabahatı yoksa?... Serbest bıraktığı takdirde, yaka çeri- rirse?... Her halde ihtiyatlı hareket etmek lazımdır. Cigarasının birini söndürüp biri yakıyordu. Müddei umumi muavinine hitaben:

— Ne dersiniz, bay muavin, dedi. Mesele açık değil mi?... Necdet Feridunun tevkifinden başka çare var mı?... Şu müzekkereyi imzalayor musunuz?...

Hayır, hayır!.. Bunu itiraf etmekten, Güzideyi mahcub bırakmaktan, müşkül bir vaziyete düşürmekten ise hapse gitmek daha doğru, daha centilmence bir hareketti.

Uzun düşüncelerden sonra verdiği karar buydu.

Bu sırada, kapının hafifçe vurulduğunu işitti. Başını gevdi- baktı. Aralıktan küçük bir kâğıt parçasının uzatıldığını gördü. Ya- vaşca eğildi, aldı. Kâğıdın üzerinde kursunkalemle şu cümle yazılıydı:

"Sakin itiraf etmeyiniz. Genç kadını müşkül bir vaziyette bırakmayınız, Müsterih olunuz..."

Kâğıtta imza yoktu. Bu tavsiye, bu emir ne demekti? Bu kâğıdı yazan kimdi?... Güzide ile aralarında geçen macerayı ne- reden biliyordu, nasıl öğrenmişti? Yalnız kendisiyle Güzideyi alâkadar eden bir meseleye, bir başkasının karışması, sonra teklif- sizce, "itiraf etmeyiniz...", emri- ni vermesi garibine gidiyordu. Bu adam kimdi? Kendisini himaye- den maksad, menfaati neydi?...

Necdet Feridun, ağzını anah- tar deliğine yapıştırdı, sordu:

— Kimsiniz siz?..

(Devamı var)